

NORDMANNSGRAN (*Abies nordmanniana*)**FRØPLANTAGE FP.251, "Mosemark Skov"**

STED: Mosemark Skov, Tuse Næs afd. 390c, SNS, Vestsjælland

FRØKILDE: Klonfrøplantage 3,5 ha

ANLAGT: 2001-2003

EJER: Skov- og Naturstyrelsen

ANVENDELSE:

Materialet stammer fra de kårede Tversted bevoksninger samt fra afkom af den tidligere kårede Uggerby bevoksning, alle af formodet Borshomi oprindelse, Georgien. Afkommet fra frøplantagen er afprøvet og særligt egnet til juletræsproduktion.

SÆRLIGE EGENSKABER:

Vurderingerne af materialets egenskaber er baseret på afkomsforsøg. Der er inden frøhøsten i 2009 foretaget en begrænset genetisk tynding (7% af klonerne fjernet). Efterhånden som frøplantagen bliver tyndet yderligere vil afkommet blive gradvis forbedret med hensyn til juletræsegnethed.

Juletræer: Afkommet fra frøhøsten i 2009 forventes at være let forbedret (1-3 %-point) i forhold til udgangsmaterialet i de kårede Tversted F.526 og F.527. Når frøplantagen er tyndet færdig (omkring 2015) forventes der en forbedring af juletræsudbyttet på 10-15%-point i forhold til udgangsmaterialet.

Efterhøst kvalitet – nålefasthed: Afkommet fra frøhøsten i 2009 forventes

som følge af den genetiske tynding i 2009 at være let forbedret med hensyn til efterhøst kvalitet. Nålefasthed er en egenskab, som er særlig vigtig i forbindelse med eksport, da eksporttræerne ofte hugges allerede i løbet af november måned.

Klippeudbytte: Ved det oprindelige plustræudvalg blev der lagt vægt på træernes grenbygning og nålefylde. Det må derfor forventes, at klippekvaliteten er en smule forbedret i forhold til udgangsmaterialet. Men der vil i den genetiske tynding ikke blive lagt vægt på at forbedre klippekvaliteten yderligere.

FP.251 Mosemark Skov i september 2009.

Vækst: Væksten forventes at være moderat, men dog lidt større end eksempelvis materiale importeret fra Ambrolauri.

FRØFORSYNING:

Frøplantagen er i begyndende frøproduktionen, og der er høstet kommercielle frømængder i 2009. Henvendelse til SNS Øresund / Planteavlstationen, tlf.: 49 19 02 14.

FRØKILDEN:

Oprindelse: Materialet formodes oprindeligt at stamme fra Borshomi området i Georgien. Det blev importeret omkring år 1900, og der blev anlagt en del almindelige produktionsbevoksninger. Af disse blev tre bevoksninger i Nordjylland senere kåret til frøavl til juletræsproduktion (F.525 i Uggerby samt F.526 og F.527 i Tversted (se frøkildebeskrivelse A-10)).

Valg af plustræer: Der blev i alt valgt 94 plustræer til frøplantagen. Det er de samme plustræer, som indgår i frøplantagen FP259 (Silkeborg Nordskov, se frøkildebeskrivelse A-66). Udvalgskriterierne var sundhed og pyntegrøntkvalitet. Udvalget i Tversted blev foretaget af Planteavlsstationen i forbindelse med koglehøst, i Lilleheden af Ulrik Bräuner fra Skov&Landskab.

Inden podningen i frøplantagen i Mosemark blev der på grundlag af en tidlig afkomsbedømmelse frasorteret de dårligste 27 plustræer. De resterende 67 bedste plustræer (kloner) blev podet op i frøplantagen. Af de 67 plustræer stammede 20 træer fra F.526 (Tversted), 36 træer fra F.527 (Tversted) og 11 træer fra Lilleheden (afkom af F.525, Uggerby).

Anlæg af frøplantagen: Kviste fra de 67 udvalgte plustræer (kloner) blev i 2001 og 2003 højpodet på en eksisterende nordmannsgran kultur i Mosemark Skov, Tuse Næs.

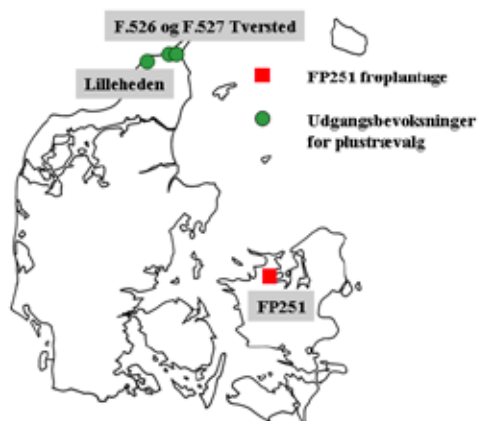
Afkomsforsøg: Der blev i forbindelse med plustræudvalget indsamlet afkom (frø) fra plustræerne. Afkommene udplantedes i forsøg (afkomsforsøg), hvor det er muligt at sammenligne og vurdere afkommenes egenskaber. Dermed fås en vurdering af de enkelte plustræers avlsværdier, d.v.s. deres evne til at producere gode afkom. Afkomsforsøgene er opgjort af Skov&Landskab i 2006.

Genetisk tynding: Resultaterne fra afkomsforsøgene bruges til at foretage en genetisk tynding i frøplantagen, d.v.s. at kloner med de dårligste avlsværdier bliver fjernet fra frøplantagen.

Frøplantagen FP251 blev genetisk tyndet inden frøhøsten i 2009. Der blev fjernet 5 kloner svarende til 7% af det samlede klonantal i frøplantagen. Ved denne første tynding blev der lagt vægt på at fjerne de dårligste kloner med hensyn til juletræsegnethed samt efterhøst kvalitet (nålefasthed).

FLERE OPLYSNINGER:

Kontakt SNS, Øresund/Planteavlsstationen eller *Skov & Landskab*.

Frøplantagen i marts 2004, hvor grundstammerisene er klippet væk.

